

ישוב סתירת הסוגיות – חלק ג – 1100 (בגמטריה: מעשה חשב עשה)

לאן הגענו ? בב"ק ס. רב אשי אסר גרמא כי מלאכת מחשבת אסרה תורה לעומת זאת בשבת קכ: "עשיה הוא דאסר גרמא שרי". הרא"ש כתב שרב אשי דן על זורה שזו הגדרת המלאכה אבל בשאר גרמות מותר, אא"כ הם בגוף הדבר כמו מסתפק (נוטל) שמן מן הנר שגורם שיכבה מהר יותר שחייב מן התורה (ולשיטתו יל"ע כיצד יוגדר מפסק גרמא). הזרע אמת ביאר שיש לחלק בין דבר שנעשה מייד שהוא מוגדר מלאכת מחשבת ואין בו היתר גרמא (כגון זורה, פתיחת מדורה לפני רוח שמלבה אותו) לבין מקרה בו יש שיהיו זמן והמעשה שעשה האדם אינו זה שגורם לפעולה הנוספת אלא רק מאפשר אותה (כיבוי באמצעות העמדת כדים מלאי מים). ולשיטתו:

אור המועדים (הגר"ז גולדדברג זצ"ל) סימן א' עמ' יג

אכן ממה שלא תירץ הזרע אמת דזה שאין מלאכת מחשבת בכיבוי ע"י כלים מלאים מים שודאי יתבקעו כשתגיע להם הדליקה הוא משום שאין דרך לכבות כן בימות החול ורק בשבת עושין כן כדי שיהיה הכיבוי בגרמא, יתכן דסבירא ליה שדרך זו של כיבוי טובה גם בימות החול וממילא סיבה זו אינה גורמת לבטל מן הכיבוי דין מלאכת מחשבת, ורק משום דבדרך זו אין הכיבוי מתחיל מייד, אין לו דין מלאכת מחשבת. חשוב ! מה ההשלכה למפסק גרמא ?

חילוק נוסף בין גרמא המותרת לזו האסורה – לקמן בדברי השלטי גיבורים, ונקדים:

שבת דף קכ.

משנה. רבי שמעון בן ננס אומר פורסין עור של גדי על גבי שידה תיבה ומגדל שאחז בהן את האור מפני שהוא מחרך (פיהמ"ש לרמב"ם: שבת פרק טז משנה ה: מפני שהוא מחרך, להשמיעך תועלת פריסת עור של גדי מפני שהוא מתחרך ואין שלהבת שולטת בו, ובכך נמנעת האש ולא תגיע לעץ). ועושין מחיצה בכל הכלים בין מלאין בין ריקנים בשביל שלא תעבור הדליקה...

גמרא. אמר רב יהודה אמר רב טלית שאחז בה האור מצד אחד נותנין עליה מים מצד אחר ואם כבתה כבתה. מיתיבי טלית שאחז בה האור מצד אחד פושטה ומתכסה בה ואם כבתה כבתה וכן ספר תורה שאחז בו האור פושטו וקורא בו ואם כבה כבה. מיתיבי טלית שאחז בה האור מצד אחד פושטה ומתכסה בה ואם כבתה כבתה. וכן ספר תורה שאחז בו האור פושטו וקורא בו ואם כבה כבה (=ולא התירו לשפוך מים) ? הוא דאמר כרבי שמעון בן ננס אימר דאמר רבי שמעון בן ננס מפני שהוא מחרך (-ולשיטתו גרם כיבוי אכן אסור)

שים לב לנוסח: "בשביל שלא תעבור הדליקה". מדוע לא נכתב: "כדי לכבות את האש" ? מה פירוש: ואם כבתה

כבתה" - האם יש ספק בדבר ומה יסוד ההיתר ? מה ההבדל בין שפיכת מים לבית פשיטת הטלית ?

רי"ף מסכת שבת דף כא עמוד ב

ולא יתן לתוכו מים מפני שהוא מכבה: תניא נותנין כלי תחת הנר לקבל ניצוצות בשבת ואין צריך לומר בערב שבת ולא יתן לתוכו מים מפני שהוא מכבה מע"ש ואין צריך לומר בשבת מפני שהוא מקרב כיבוי:

ר"ן (על הרי"ף) מסכת שבת דף כא עמוד ב

ולא יתן לתוכו מים מפני שהוא מכבה. מערב שבת שאף על פי שנותן המים מערב שבת אסור מפני שמקרב כיבוי הניצוצות הנופלות שם בשבת ולא דמי לטלית שאחז בה האור דשרי בפרק כל כתבי (דף קכ א) ליתן עליה מים מצד אחד ואם כבתה כבתה דהתם היינו טעמא לפי שאין המים מכבין את הדליקה אלא מונעין שלא יתפשט האור אבל הכא טפי מגורם הוי.

טור אור"ח הלכות שבת סימן טל"ד

ועושין מחיצה בכל הכלים להפסיק בין הדליקה אפילו חדשים מלאים מים שודאי יתבקעו כשתגיע אליהם הדליקה דגרם כיבוי מותר וטלית שאחז בה האור פושטה ומתכסה בה ואינו חושש אם תכבה כיון שאינו מכויין לכך וכן יכול ליתן עליה מצדה האחרת משקין כגון יין שאינו דרך כיבוס אך לא מים משום כיבוס. בטלית - האם אינו מכוון לכיבוי ? בהעמדת הכלים האם גם קיים התאי שאין לו כוונת כיבוי ? מה היא כוונתו ?

ב"י אור"ח שלח

ונראה מדברי רבינו דדוקא בשאינו מתכוין לכבות על ידי כך אלא שאם הוא צריך להתכסות בטלית ולקרות בספר מתכסה וקורא ואינו נמנע ואף על פי שעל ידי כך תכבה לית לן בה דדבר שאינו מתכוין הוא ומותר אבל אם הוא מתכוין לכבות על ידי כך ודאי אסור.

ואף על פי שנותן משקין על הטלית מתכוין לכבות הוא ושרי התם שאני דלא הוי אלא גרם כיבוי שהרי אינו עושה מעשה בגוף הדליקה אלא לכשיגיע האש למקום המים לא יוכל לשלוט שם ויכבה מאליו אבל הכא כשמתכסה בטלית ופותח הספר תורה שמנענע האש עצמה ועל ידי כך היא נכבית אם היה מתכוין לכך היה אסור כנ"ל לדברי רבינו: אבל מדברי שאר פוסקים אין נראה כן אלא אפילו אם אינו צריך לטלית ולספר אלא שמתכוין לכבות האש על ידי שמתנענע מצד כיסויו בטלית ואחיותו בספר שרי דלא הוי אלא גרם כיבוי שהרי כתבו דינים אלו סתם ומשמע מפשט הלשון שהוא מתכסה בטלית וקורא בספר כדי שלא יראה כמתכוין לכבות אבל הוא ודאי מכוין לכבות ואפילו הכי שרי וכן משמע בירושלמי פרק כל כתבי (ה"ו) ובתוספתא פרק י"ד (ה"ה) ונראה דטעמא משום דלאו פסיק רישיה הוא שהרי אינו בודאי שיכבה על ידי כך ועוד דהוי כיבוי כלאחר יד הילכך לא גזרו ביה רבנן במקום פסידא.

שו"ע או"ח סימן של"ד סעיף ב"ג

טלית שאחז בה האור, פושטה ומתכסה בה ואינו חושש אם תכבה; ויש מי שאומר שצריך שלא יתכוין לכך.

משנה ברורה סימן של"ד ס"ק נה

(נה) שלא יתכוין לכך - הוא מדברי הטור ועיין בט"ז שביאר דר"ל שלא יתכוין בפעולתו לכבות מה שהודלק כבר אלא שלא תדלק יותר ואם אירע שעיי"ז נכבה האור לגמרי אינו חושש כיון שהוא לא נתכוין לזה. ולדינא משמע מדברי האחרונים דתפסיק דגם בנתכוין לזה מותר אלא שיזהר שלא ירוץ ויקפץ וינענע עצמו אנה ואנה כדי שיכבה או שינענע את הטלית כדי שיכבה דכל זה הלא עושה מעשה כיבוי ממש ולא גרם כיבוי הוא ולא יעשה כן בישראל אלא מתכסה בהטלית כדרכה. וכן ס"ת שאחז בה האור פושטה וקורא בה ואם כבתה כבתה [גמרא].

שלטי הגבורים מסכת שבת דף מה.

ומה שכו' הטוא"ח סי' של"ד טלית שאחז בה האור שרי לפושטו אף על פי שהוא נכבה כיון שאינו מכוין בפשיטותו זאת לכבות דמשמע שאם מכוין לכך שאסור לפושטו ואין שום אחד מהפוסקים שיזכיר דבר זה כי מדברי כולם מוכח דגרם כיבוי שרי אפי' מכוין לכך. מ"מ נראה דודאי כל גרם כיבוי דשרינן הוא בענין שאינו מכוין לכבות אלא הוא עושה שום דבר לחצוץ בפני הדליקה ועיי' כך בא הכיבוי כההיא דפריס' עור או מחיצת כלים מלאים מים או נתינת כלי ריקן תחת הנר וכיוצא באלו שאינו מכוין לכבות אלא להגין והלכך אי בהאי מעשה שעושה בא ממילא הכבוי שפיר דמי דלא הוי אלא גרם כיבוי בלא מתכוין דאי מכוין לכך אפי' עיי' גרם אסור כמ"ש הטור. ומיהו כשאינו מכוין לכך אף על פי דהוי פסיק רישיה שרי עיי' גרם שהרי התירו לחצות בכלי מלאי מים אף על פי שבדאי יתבקעו ויכבו והוי פסיק רישיה מ"מ שרי כיון שאינו אלא גרם ואינו מכוין לכך ועיי' בתוס' פ' בתרא דיומא. ומסופקני בכל מלאכת שבת הנעשית בלא מתכוין עיי' גרם בפסיק רישיה כי האי דגרם כיבוי אי שריא או דלמא גבי דליקה הקילו.

מה החילוק ומה הוא מכוון ומה אינו מכוון? מה דינו של מי ששם כלים כיון שמפריע לו החום של האש?

הררי קדם (הגר"ד סולובייצ'ק זצ"ל) חלק ג'

בהיתרא דאינו מתכוין במלאכת זורה ומרקד

את התנן זכרה, ולא ייח הכזרה שיש זה תנן במקום גזרה זכרה שירד המון מפני שהוא כמרקד, אבל נוטל התנן זכרה ומוליד לאזוס, אעפ"י שירד המון זכרה הולכה שהרי אינו מתכוין לכך. ותמוה דהא הוי פס"ר דניח"ל, והנה דעת רש"י יתכן לומר דא"י פס"ר, אבל ל' הרמז"ס אע"פ שירד המון זכרה הולכה,

תנן זכרה קמ, א' אין כוזרין את התנן זכרה, ולא יתנונו על גבי מקום גזרה זכרה שירד המון, אבל נוטל הוא זכרה ונותן לתוך האזוס, וזכר"י (ד"ה אבל נוטל): זכר"פ שהמון נוטל מאליו כר"ש דאמר דבר שאין מתכוין מותר, וכה"ג כתב הרמז"ס זכר"א מהל' שבת הל' ל"ז וז"ל, 'המרקד מאזות מלאכות, לפיכך אין כוזרין

נראה שהוא דבר צרור שהמוץ עתיד לירד בשעת הולכה, וא"כ קשה דגם בלא כונה הוא אסור לכו"ע.

והנראה לבאר, שהגה מה שזרד המוץ בשעת הולכה, אי"ז ע"י מעשיו ממש, אלא דממילא בשעת הולכה המוץ נופל ויורד למטה, ונראה לומר דבכה"ג אין כאן מחייב של מרקד צידים, ויבד דין מרקד בזה הוא ע"פ המצו' בגמ' צ"ק (ס, א) בכל זורה ורוח מסייעתו, ואמר שם רב אשי' כי אמרינן זורה ורוח מסייעתו ה"מ לענין שבת דמלאכת מחשבת אסרה תורה, אבל הבא גרמא בעלמא הוא וגרמא צוקין פטור, וברש"י שם: 'תקיימה מחשבתו דניח'ל ברוח מסייעתו', וע' ברי"ה בשבת (קכ, ז) ש"מ דכיון דמשוי אורחא אפי' לרוח מלייה ללבות ומחשב לכן אסור בשבת דהיינו מלאכת מחשבת, והנה גם מרקד צבזבן להפריד המוץ בכה"ג שהמוץ יורד ונופל מאליו הוא כעין זורה, אלא שזורה הוא ע"י הרוח, ומרקד הוא בכלי כמו בברה, וע' באג"ט מלאכת מרקד (ס"ק י"א). ומעשה נראה דכל מה דמחייבי' גם על זורה ומרקד ע"י כח אחר, הוא רק אם צונחו לזרות עס הכח אחר יחד, דע"ז אמרו בגמ' צ"ק (ס, א) 'מלאכת מחשבת אסרה תורה', ותקיימה מחשבתו צבך וכדפי' רש"י שם, וכ"ה בהדיא ברי"ה ה"ל צמחצב לכו', דכל שהוא חשב ע"ז, הו"ל כמשתמש ברוח וצבא אחר וחשבו' לענין מלאכת שבת למעשה הכח אחר כמעשה ידיה, אבל אם אין כונתו לזרות ע"י הרוח, ורק מאליו בזה הרוח ונעלמו להמוץ הדר דינא דהוי מעשה הרוח, ואי"ז מעשה מלאכה ידיה, וא"ש דעת הרמז"ס, דגם הבא מכיון דאין כונתו שיפול המוץ, הו"ל נפילת המוץ מאליו כמרקד שלא ע"י מעשיו והוא פטור. - והנה לפ"ז נראה דמחמי' אחיא אפי' כר' יהודה דס"ל דבר שאין מתכוין אסור, דהבא אין היתר משום דבר שאינו מתכוין, אלא משום דאי"ז מעשה מלאכה ידיה, ודלא כד' רש"י הג"ל.

ויסוד לזה דע' בשלטי"ג (מה, א) - ברי"ק אר"צ) שכ' בזה"ל 'נראה דכל גרם כיצוי דשריין הוא בענין שאין מתכוין לכבות אלא הוא עושה שום דבר לחוץ צפני הדליקה, וע"י כך בזה הכיצוי כו', דאי מתכוין לכך אפי' ע"י גרם אסור כמ"ש העור, ומיהו כשאינו מתכוין לכך אפי' דהוי פס"ר שרי ע"י גרם, שהרי החיוב לחוץ בכלים מלאים מים אפי' שודאי יתבקעו ויכבו והוי פס"ר, מ"מ שרי כיון שאינו אלא גרם ואינו מתכוין לכך, עיי"ש בדבריו, וא"כ טעמו ומקורו. ונראה שהנה צאמת הרבה אחרונים דו מאי שנא 'גרם כיצוי' דמבואר בגמ' שבת (קכ, ז) דשרי, ואילו זורה ורוח מסייעתו מצו' בגמ' צ"ק (ס, א) דאסור, ע' ת' זרע אמת (ח"א מ"ד), ויש שכתבו שהוא דין מיוחד במלאכת זורה, וזה נסתר מהרי"ה (קכ, ז) דמצו' שהוא דין גם במלאכת מצעיר, עיי"ש היטב. אמנם נ' דעת השלטי"ג דהכלל בזה, דכל שדעתו לזה הרי 'מלאכת מחשבת' אסרה תורה, וגם כל הגרמות הם בכלל מחשבתו ומעשיו והוי שפיר מעשה מלאכה, אבל אם אינו מתכוין להגרמות הבאים ממעשיו כמו בסתם 'גרם כיצוי' המצו' בגמ', התם הדר דינא כל הגמ' (קכ, ז) 'ה"ז כתיב לא תעשה כל מלאכה עשייה הוא דאסור גרמא שרי', דבכה"ג שאינו מתכוין לזה אין הגרמא נכללת במעשיו. ואשר ע"כ כ' השלטי"ג דגם פסוק רישא לא מהני בזה, דבגרמא שאין כאן מעשה גמור, וכל חיובו הוא רק מלד 'מלאכת מחשבת', צע"י כונה ממש שיהיה מחשבתו לזה, והן הן הדברים שביארנו דמה"ט צנועל כברה ליתן לחוך האיצוס, לא אכפ"ל דהוי פס"ר, דהא אי"ז מרקד צידים וכל שאינו מתכוין לזה אין כאן מעשה מלאכה כלל.

ומתישבא בדבריו ק' רעק"א על הר"ש צ"ט דכלאים מ"צ שחמה על הגמ' בשבת (פא, ז) דפרק על ר' יוחנן דס"ל דבר שאין מתכוין אסור, הא אמר ר"י הלכה כסתם משה

ישועות יעקב סו"ס של"ד תשובת נכד
המחבר

הודפסו יחד עם ספר "ישועות יעקב" ב"מסדה" תשס"ו

והנה הש"ג צפרק כל כחצי עס העלה דהא דמחירי' גרם כיצוי הוא רק כשאין כונתו לכבות וכחך דסתם שאין כונתו רק לחוץ צפני הדליקה: והכיצוי בזה ממילא דכיון שאינו מתכוין שרי בכה"ג אף דהוי פסיק רישא. אבל אם מכיון לכך אפילו גרמא אסרי' עיין בדבריו שכתב דכן הוא העיקר ושכן הוא דעת העור ז"ל עיי"ש. ולפ"ז א"ש הא דמהלק צ"מ שם צ"ן גרם כיצוי דכלים להך דלא יתן לחובה מים צפשי' דהתם אינו מתכוין לכבות ורק לחוץ צהכלים לפני הדליקה וגם צחק דעלית שחזו צו האור דכוחן עליו מים איני מתכוין רק שלא מתפשט האור יותר. ועיין צחוט' שם וגם צמח"ל של שלג יש לומר כן דע"מ אין כונתו לכבות ורק לחוץ משא"כ צחק דנתינת מים להכלי שמקצלת הכילולות דעיקר כונתו בזה לכבות הכילולות והו' שחזר ר"ה שם שאני הבא מפני שמקדצ' את כיצוי' והיינו שכונתו צנתינת המים לכבות הכילולות ואין לנו לריבין איפוא לומר כמ"ס החוט' ז"ל דחיישינן שחז' יגציה סכלי צעת כפילת הכילולות דזה צאמת חששא רהוקה וכמוצן דלפי הג"ל א"ש צפשי' וכו' וד"ק:

המה וכמו שהקטיתי צה למעלה נדברנו חלה * והנחה דהנה צע"ס דצ"ק
 דף ס' גני חס סליכי יכול להצטער מעלמו ורוח הצעירם דפפור גני חקין
 פריך מ"ס מזורה ורוח מסייעתו דחייב צטצת ומשכי ר"ל ה"מ לענין שצת דמלאכת
 מחשבת חסרה חורה חזל הכל גרמא בעלמא הוא וסכי קי"ל כמזואר צפוסקים *
 ולפ"ז חף חנו לאתר צכ"ד דמתכוון ספיר חייב חף דל"ה רק גרמא דצטצת
 סנעסית המלאכה כצר ידי מכולקות ומסוס דמ"מ כיון סנעסית על ידו חף דל"ה
 רק גרמא צילמו חייב מסוס דמלאכה מחשבת חסרה חורה וסרי נעסית מחשבתו
 ע"י גרמא דמ"מ מזורה ורוח מסייעתו דג"כ ל"ה רק גרמא לענין חקין - ואפ"ה
 צטצת חייב מסוס דמלאכה מחשבת חסרה חורה וסרי נעסית מ"מ מחשבתו *
 חונס היכי סלין כוונתו לעסות המלאכה חף דהוא פסיק רישא וצפ"ר גס
 ח"מ חסור מ"מ מ"מ זה דוקא כשעוסה בעת המלאכה דל"ז חסרינן כיון
 דהוא פסיק רישא וזה צכ"ד סלינו מתכוון מ"מ חרי הוא עוסה המלאכה דל"ז
 צענין חסר ופסיק רישא ולא ימות חזל היכי סלין המלאכה נעסית חיקף
 דק חס"כ וצטעו סנעסית המלאכה כצר ידי מכולקת חין לחיבו צטצת דק
 היכי סהול מכוון מ"מ חסרינן ספיר דל"ז דלענין חקין ל"ה רק גרמא וצטצת
 לא חעסה מלאכה כה"צ מ"מ חייב מסוס דמ"מ נעסית מחשבתו ע"י גרמא זאת
 וצטצת מלאכה מחשבת חסרה חורה * חזל היכי סל"מ דל"מ מלאכה מחשבת
 סטרי הוא לא נחכוון כלל לזה גס צפ"ר מוחר דלין כחן לא מחשבת ולא מלאכה
 דל"ה רק גורס וחינו צכלל לא חעסה כל מלאכיועסיה הוא דחסור חזל גרמא סרי
 וככ"ל והנן זה

ישועות יעקב - אורח חיים / אורנשטיין, יעקב משולם בן מרדכי זאב / עמוד 310
 הודפס מאתר אוצר החכמה

שו"ת חלקת יואב מהדורא קמא אורח חיים סימן י"א

במה שהביא המג"א שם דברי הרשב"א דהיכא שנתכוין לשמור הבית אין בנעילתו משום צידה. והר"ן ז"ל תמה דהלא הוי פס"ר.
 ולפענ"ד כוונת הרשב"א עפ"י מ"ש הרא"ש בהחובל ב"ק פ"ח (סי' ג') בהדקי' באנדורא דחייב לשלם שבת. זה רק היכא שדוחפו לבית
 וסוגרו. אבל אם היה האדם כבר בבית וסוגרו שלא יוכל לצאת פטור מטעם דזה הוי רק גרמא בעלמא כיון שלא עשה מעשה בגופו
 להכניסו בבית ע"ש. וא"כ לכאורה למה יתחייב בשבת בנעל הדלת בפני הצבי שה"י כבר בבית. אך הדבר פשוט דהוא מטעם סברת
 הש"ס ב"ק (דף ס' ע"א) בזורה ורוח מסייעתו דאף דבנזקין הוי רק גרמא מ"מ לענין שבת חייב. כיון דמלאכת מחשבת אסרה תורה.
 אף דגם בשבת גרמא פטור כמבואר בשבת (דף ק"כ ע"ב) מ"מ כל שנתכוין למלאכה כתב שם הש"ג דחייב לענין שבת. וכיון שכן סובר
 הרשב"א דאין חיוב בנעילת דלת רק במקום שמחשבתו ה"י בפירוש על מלאכה דהיינו על הצבי. אבל אם כוונתו לשמור הבית שוב
 פטור על צידת הצבי מטעם גרמא כיון דליכא מחשבה בפירוש על הצבי. ולא דמי לכל פס"ר שעושה המעשה ממש בידו משא"כ בנעילה
 דהוא רק גרמא צריך מחשבה בפירוש ויותר מזה ע"י ברמב"ם פ"ד דנזקי ממון הלכה ב' ובהה"מ שם.

שו"ת אבני נזר חלק אורח חיים סימן קצ"ד

(ב) וזה לי ימים כתבתי ליישב דעת הרשב"א באינו מתכוין לצוד הצבי אף דהוי פסיק ריש"י. דלכאורה הוי גרמא כיון שאינו עושה
 מעשה בגוף הצבי. וכבר כתב הרא"ש ז"ל [ב"ק פ"ח סי' ג'] בהדקי' באנדורא. דדוקא בהכניסו לחדר וסגר הדלת עליו חייב. אבל אם
 נכנס מאליו וסגר עליו הדלת פטור, ופסק כן בשלחן ערוך [ח"מ סי' ת"כ סעי' י"א]. ואם כן הכא נמי למה יתחייב בנעילת הדלת. הא
 כתיב לא תעשה כל מלאכה הא גרמא שרי [שבת קכ ע"ב], ועל כורחין לחלק כדמחלק ר' אשי בבא קמא (דף ס' ע"א) בזורה ורוח
 מסייעתו אף דבנזקין כהאי גוונא הוי גרמא בשבת חייב משום דניחא ל"י בהכי דמלאכת מחשבת אסרה תורה ולהכי איכיון. והכא נמי
 כיון שנתכוין לצוד הצבי. מה שאין כן כשלא נתכוין הוי גרמא. ופסיק ריש"י לא מהני לחשוב גרמא כמעשה. ורא"י מדברי אבן העו"ז
 סימן שכ"ח במעמיד בהמתו על המחובר אף דבנזקין כהאי גוונא מזיק ממש וקל וחומר בשבת. אלא משום דעיקר מחשבתו לא ה"י
 לקצירה אלא שתאכל ואף דפסיק ריש"י הוא. לא מהני להחשיבו כמתכוין :

ביאור הלכה בסימן של"ד סעיף כ"ב:

שודאי יתבקעו - שאין להם כח לקבל האור מפני שחדשים הם ומשמע בגמרא דאפילו אם מכין לזה [והוא מדף מ"ז ע"ב דאמר שם
 מתחלה קודם דמתרץ מפני שמקרב את כיבויו דלרבנן מותר בניצוצות אפילו בשבת אף דהוא מכין שיכבה עי"ז] ג"כ שרי כיון דהוא
 אינו אלא גרמא וכן מוכח שם גם בדף ק"כ ע"ב דמפיק דגרמא שרי מדכתיב לא תעשה בו מלאכה עשייה הוא דאסור גרמא שרי ודומיא
 דעשייה שרינן בגרמא :